

Kâinatta en yüksek yaratılış insanın yaratılışıdır

Zülfikar Bey: “ İşaratül İcaz 248’de “Benim, beşerin hilkatı hakkında bir hikmetim vardır; o hikmetin hatırası için, fesatlarını nazara almam...” bu ne yüksek bir hikmettir?

İnsanın yaratılışına ayrı bir ehemmiyet veren Cenab-ı Allah, insanın makamının “ahsen-i takvîm” olduğunu ifade eder. Yani kâinatta en yüksek yaratılış insanın yaratılışıdır.

Cenab-ı Hak meleklerle, yeryüzünde kudretinin ihtişamını gösteren bir “Halîfe” yaratacağını söyleyince, melekler şaşırıyorlar; yeryüzünde fitne çıkaracak ve kan dökecek kimselerin yaratılmasına bir mana veremediklerini; eğer mes’ele tesbih, tahmîd ve takdîs ise, onu kendilerinin sayısız bir biçimde yaptıklarını ifade ediyorlar.¹

Cenab-ı Hak ise hikmeti mûcibince Hazret-i Âdem’i (as) kainatta en güzel biçimde yaratıyor; ona isimleri, ilimleri ve bütün kemâlâtı öğretiyor. Emânet-i Kübrâyı uhdesine veriyor.² Sonra meleklerin acziyetini, Hazret-i Âdem’in de (as) üstünlüğünü göstermek için 3 Hazret-i Âdem’i (as) bu üstün fitratıyla meleklerle arz ediyor. Melekler Allah’ın takdirine boyun eğdiklerini beyan edince, Cenab-ı Hak melekleri Hz. Âdem’e (as) secdeye dâvet ediyor.⁴

Ayet ve hadislere top yekûn baktığımızda insanın yükselişinin ve ruhunun çeşitli mertebeler kazanmasının kainata göre değil, ya meleklerle mukâyeseli; ya da doğrudan Allah’ın isimleriyle anlatıldığını görürüz. Meselâ Peygamber Efendimiz (asm) bir hadîslerinde, insanın Rahman ismini tamamıyla gösterir bir tarzda yaratıldığını bildirmiştir.⁵

İNSAN KÂİNATIN MEYVESİDİR

İnsan kâinattan üstündür. Nitekim kainat bir araçtan ibarettir. Amaç olmadığı gibi, manevi müsabakada kâinatın yeri de yoktur. Dolayısıyla insan mahiyet ve cismâniyet açısından kainatın bir küçük misalini teşkil etmekle beraber; kâinatın meyvesidir ve iman ettiği dakikada, kazandığı mertebeler yönüyle kainatı geçer, geride bırakır.

Bedüzzaman Hazretlerine göre, Allah'ın bütün isimlerinin cilvesine⁶ ve nakş-ı azamına⁷ mazhar olan insan, kâinâtın sultanı gibi bütün kâinâtın duâsını kendi duâsı içine almakta; ve bir umûmî kul ve umûmî vekil makâmında doğrudan, tamamını Cenab-ı Hakk'a arz etmektedir. Namazdaki "İyyâke na'büdü ve İyyâke nesta'ıyn" ifadeleri de bu yüksek vekillik ve "ahsen-i takvim" makamına işaret etmektedir.⁸ Her iman sahibi insan, namaza durduğu anda kainatın ötesine geçmiş, kâinatı aşmış, bütün varlıkları ve âlemleri arkasına almış; doğrudan Allah'ın huzuruna yükselmiştir.⁹

Cenab-ı Hak, İslâmiyet'i nasip etmekle insanı ulvî ve nuranî bir külliyete; marifet ve muhabbeti vermekle de insanı her şeyi kuşatan yüksek bir nura çıkarmıştır.¹⁰

Netîce îtibariyle insan, ulvî kemâlâtıyla, yüksek fitratıyla, yüksek istidat ve duygularıyla ve derinliğine sonu olmayan vicdanıyla bütün mevcudatı ve kâinatı kuşatan ve geride bırakan bir kabiliyette yaratılmıştır.¹¹

İnsanın bu yüksek derecesi, fesadını geride bıraktıran yüksek bir hikmettir.

Dipnotlar:

- 1- Bakara Sûresi, 2/30,31,32
- 2- Ahzâb Sûresi, 33/72
- 3- İşârât'ül-İ'câz, s. 258
- 4- Bakara Sûresi, 2/34
- 5- Buhârî, İsti'zân, 1
- 6- Sözler, s. 118, 282
- 7- Sözler, s. 628
- 8- Sözler, s. 288
- 9- Sözler, s. 525
- 10- Sözler, s. 324
- 11- İşârât'ül-İ'câz, s. 258, 259